

— Za gostovanje mariborskega gledališa, ki bo uprizorilo v nedeljo 20. t. m. ob 16 v mestnem gledališču v Celju Kretzove Celjske grofove ob 20.30 na Lenarčevu opereto »Friderikoa« so že vsi sedeli v parterju in na galeriji razprodani; na razpolago na so še leže Vatanični se dobe v knjižarni K. Goričarja nasl. na Kralja Petra.

Iz življenja in sveta

Ellsworth in Balchen se pripravljata na južni tečaj

Ameriški letalec Ellsworth bo v kratkem odletel na južni tečaj z letalom, ki je docela iz kovine. Spremljal ga bo znani pilot Balchen. Na južnem tečaju kanita pogumna raziskovalca preleteti 5000 km daljave nad ledom. Letalo je fotografirano v Inglewoodu v Kaliforniji.

Kakšna je bila Eva?

Hollywood je izpridil žensko postavo in naredil iz nje senco

Znani angleški slikar Frank Brangwyn je dobil naročilo, naj bi poslikal največje poslopje na svetu. Radio-City v New Yorku, s prizori, ki bi predstavljali razvoj človeškega plemena in ameriške kulture še posebej. A že pri prvi sliki, ki naj bi predstavljala paradiz, je prišel v hudo zadrego. Nikakor namreč ne more najti ženskega modela, ki bi ustrezal njegovi predstavi o Evi, pramateri človeškega rodu. Ta Eva bi morala biti bogata v svojih telesnih oblikah, a kar najpravišeje zračna, močna in prožna, pravi otrok narave.

Ženske te vrste seveda ne cvetijo po mestih, vsaj on jih je zamenjal. Ustvaril je ženski tip, ki je prevlečen, ozek v bokih in ima ploske prsi. Na deželi bi prej našel kaj primernejšega, a tamkajšnje ženske niso navajene, da bi stale za model. Tako si bo pomagal kakor svoj čas Rafael, ki je iz velikega števila modelov poslal tiste značilnosti, ki so ustrezale njegovemu idealu.

To svojo nepriliko pa je Brangwyn uporabil, da se je izrekel zelo nepopolno o današnjih ženskah, kar je na Angleškem zbudilo mnogo komentarjev. Slikarji mu v spoščen pritrjujejo, da danes ni dobiti takšnih modelov, kakršni so bili še pred 50 leti, in zvrčajo krivdo na Hollywood, ki je ustvaril žensko — senco, ker

potrebuje na platnu same pritlikavce in sheme, da se obvaruje kazeče povečave po kameri. Tako pravi n. pr. slikar Nefinon. Ženske so sledile tem holliwoodskim idealom in tako je nastala ta grozna manija suhote, ki traja še danes.

So pa tudi kavalirji, ki so se potegnili za moderno žensko. Neš, da predstavlja s svojo vitkostjo in elegantno postavo višji lepotni ideal, nego ga je predstavljala dozorela polnost, ki jo je slikal nekoč Rubens. Resnična Eva, pravi znani fotograf Bertram, je prej sličila gorilki nego lepi sodobnici. Ženski lepotni ideal, kakršnega nam kažejo najstarejši umotvori, je neoblična debela masa na majhnem btiu, ki nima nič ženskega na sebi.

V ostalem poudarjajo vsi, nasprotniki in pristaši Brangwynovih naporov, da se je pretirana vitka linija danes že prežvečela in da dajejo n. pr. ravnatelj velikih gledaliških revij danes že prednost velikim in stasitim ženskam. V Parizu sta slavili pred kratkim velike triumfe plesalki Mona in Vanna Macbeth v veliki meri tudi zato, ker predstavljata ta novi ženski tip, in londonski ravnatelj revij Cochran je uvedel v svojo novo revijo skupino 8 dam, ki ustrezajo po velikosti in obliki okusu prejšnjih časov. Tako ni izključeno, da pride Brangwyn vendarle še do prave Eve, ki jo tako težko pogreša.

Pliberk v konkurzu

Občina Pliberk na Koroškem je v katastrofalnem denarnem položaju. Za lani so ji ostali običajni na dolgu nad 20.000 šilingov in občina ne more izpolnjevati svojih obveznosti ter ne more spraviti skupaj 30.000 šilingov, ki so ji potrebni za plačilo obresti za dolge. Koroška deželna hipotekarna banka je zategadelj vložila tožbo proti občini. Od Pliberke zahteva, da ji plača zastale obresti v 14 dneh, sicer bo zahtevala izvršbo. Ker pa občina ne razpolaga s potrebnim denarjem, stoji pred dejstvom, da bodo morali na dražbi prodati del njenih nepremičnin. Občinski svet se je zaradi tega obrnil na dunajsko vladno in ji je sporočil, da bo odstopil, če pride do zadnje stranotne konsekvence.

Studenci na Kalkidiki usahnili

Iz Atene poročajo, da so studenci na Stratonikeju na Kalkidiki nenadoma usahnili in ne dajejo več vode. Ljudje imajo vode niti za žito in zahtevajo od vlade, da uredi to vprašanje, kakor se spodobi življenjskim potrebam civiliziranega prebivalstva.

Univerze v nevarnosti

Poročali smo o govoru rektorja graške univerze prof. Bendorffia, ki je izrazil resen strah glede bodočnosti univerz, katerim pretijo slabi časi zaradi številne prenapolnosti in kvalitativnega nazadovanja slušateljev. Bendorffia izjave je izzvala splošno pozornost in komentarje, ki ji sledijo, ni malo.

Gospodarske razmere, se poudarja, so storile, da so univerze dobile dve novi kategoriji slušateljev, ki pomnožujejo samo kvantiteto, nikdar pa ne kakovosti akademskega naraščanja. V prvo kategorijo spadajo obsojenci srednjih šol, katerih starši si niso na jemanje, kakšnega poklica naj se posvetijo njih otroci. Takšni akademiki, ki študirajo samo zato, da jim mine čas, predstavljajo največjo nevarnost za univerze, ker pohajajo predavanja samo zaradi lepšega, ne pa iz notranje nujnosti. Druga kategorija so tako zvanji zapozneli dijaki, ki so se leta in leta kot bančni uradniki in elično prebijali skozi življenje. Gospodarska kriza jim je omajala tla pod nogami. Izgubili so eksistenco in po sili razmer so se spomnili, da jim preostane še en izhod — univerza. Ti ljudje zahajajo k predavanjem samo zato, da si pridobijo doktorat. Dogažajo se pa celo primeri, da študirajo celo brezposelni doktorji, ki si žele pridobiti še en doktorat — čeprav sami ne vedo, kaj bi s prvim.

Pri obeh kategorijah teh dijakov popoloma manjka kontakt med predavatelji in slušatelji. Ne zavedajo se pa tudi dejstva, da pohajanje vseučilišča in doktorat se ne pomenita konca brezposelnosti. Iz takšnih ljudi nastajajo zagrenjene nature, ki se končno priključijo najhujšemu elementu, ker jih je razočaralo življenje.

Ukradene gosli

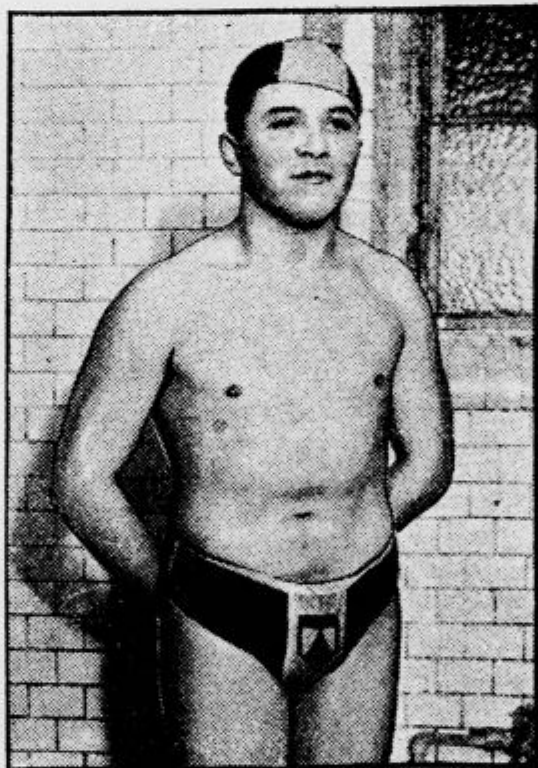
Goslač Bronislav Huberman je bil v začetku novembra na koncertni turneji po Poljskem. Od tam se je podal v Gdansk in Kraljevec, kjer se mu je primerila drzna tatvina, kakršne še ne pominj v svojem na doživljajih bogatem življenju.

V Kraljevcu je bil Hubermanov koncert prvotno projektiran v dvorani, ki nima prostora za več nego 800 poslušalcev. Naval na vstopnice pa je bil tolik, da so prireditelji zaradi zanimanja zadnje dni pred prireditvijo sklenili, da se bo koncert vršil v gledališču, ki je dvakrat večje od koncertne dvorane.

Huberman je stanoval za svojega bivanja v Kraljevcu v hotelu »Preussen«. Deset minut pred napovedano uro je šel iz hotela peš v gledališče. Pri vratih za umetnike ga je pozdravil možki s hotelske čepice in ga je vljudo vprašal, če mu sme nesti gosli v gledališče. Huberman, ki je bil v spremstvu nekega prijatelja, je menil, da je možki gledališki uslužbenec in mu je brez nadaljnega izročil tok z violino. V gledališču so ga sprejeli koncertni ravnatelj in številni častilci. Ko je napočil trenutek, da bi šel na oder, se je Huberman ozrl po gosli. Vprašal je torej, kam so jih položili. Ogrumno je bilo njegovo začudenje, ko so mu povedali, da gosli sploh niso videli. Vse iznenje je bilo zaman, možkega, ki je očesnel tok z violino, niso našli nikjer. Občinstvo v koncertni dvorani je postajalo nestrano, a so ga pomirili, češ umetnik bo stopil vsak čas na oder. Med tem je poslal ravnatelj koncertne agencije tajnika domov po svoje Amatijske gosli. Huberman se je z ntimi predstavil publiki in je bravurozno absolviral program. Šele po koncertu se je nadaljevalo iskanje tatu, ki je izginil s Hubermanovim zakladom, vrednim 15.000 dolarjev.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespajnju, oslabilosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni odtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, zopet dobili veselje do jedi z uporabo stare preizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Zmagovalec v prsnem plavanju

Plavač Schwarz iz Göppingena je zmagal v mednarodnih tekmah v prsnem plavanju v Berlinu na 200 m daljave.

Zračna limuzina za angleškega prestolonaslednika

Waleški princ je naročil v neki angleški tvornici letal zračno limuzino, ki bo eden največjih in tudi najtežjih zasebnih aeroplanov na Angleškem. V limuzini bo prostora za 12 oseb. Opremljena bo z najmodernejšim konfortom.

5000 kg rož za liter olja

Bolgarska letina rož je bila letos tako elaba, da je treba za 1 l rožnega olja namestu običajnih 4 kar 5000 kg rož. Kg rožnega olja stane danes približno 400 dolarjev.

Pogreb žene rdečega carja

Edina avtentična slika s pogreba Stalinske žene v Moskvi

„ŽIVLJENJE IN SVET“

vsebuje naslednje zanimivosti:

DEKLE S ČASO (Vermeer van Delft — slika)
ZADOLJNI KRANJEC (H. Smrekar — slika)
SPINOZA (K 300letnici njegova rojstva — Dr. Vlad. Travner — slika)
ZADNJA POT SPINOZE (R. Kayser)
V NAŠI MAKEDONJI (Ivan Podražaj — slika)
SEDEMESETLETNICA GERHARTA HAUPTMANN (slika)
SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA STRUPI V MUŠNICI IN STRUPE NEM KUKMAKU (Vojteh Lindtner)
HOLMENKOLLEN, AKERSHUS, LJOMANNKOLEN (Dr. Božo Škerlj — slika)
GOSPOD TH. LEBESGREU (A. D.)

VSEVEDNO NIHALO (slika)
ODKRITJE SIBILINE VOTLINE (slika)
»MURCEK« (Petersen — lesorez)
TRI PISMA RADA MURNIKA (Dr. P. Strmšek)
KRIŽ NA GORI (Tyroller — lesorez)
FOTOMATER (Fotografija kot šolski predmet — K. Kocjančič)
TRI MINUTE POTOVANJA (Olympia — slika)
ŠAH
ZNAMKE PRIPOVEDUJEJO (Gustav Adolf na znamki)
AKO SE NE VEŠ
ZAKONE POBOLJSUJEJO
HUMOR (Adamson)

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča v Ljubljani, Knafljeva ulica 5. — Posamezne številke 2 Din po vseh trafikah

Žrtev plamenov

V amsterdamskem pristanišču je, kakor smo poročali, ogenj uničil šele pred šestimi leti zgrajeno ladjo »P. C. Hooft«, ki jevozila v Indijo. Ko so videli, da ni mogoče pogasiti plamenov, so zavlekli ladjo iz luke, kjer je ognjeni element dovršil razdejjanje

Veliki pohod Židov

Nova teorija Angleža Fitzgeralda Leeja

Anglež Fitzgerald Lee je pred kratkim izdal zanimivo knjigo »Veliko potovanje«, v kateri dokazuje, da so židje romani ne iz Egipta v Palestino, temveč iz Severne Amerike v Palestino. Dokazi, ki jih podaja, so prav tako zanimivi kakor izdite samsa.

Predvsem, pravi Lee, so se vsa velika preseljevanja ljudstev vršila iz vzhodne smeri v zapadno in ne narobe, kakor bi se morala zgoditi selitev iz Egipta v Kanaan. Možno je, da je del židov na tem velikem potovanju dospel najprvo v Egipt in potem v Palestino, a večji del je šel tja že prej. Takšna odcepitev je verjetna, saj dva milijona ljudi ne moreta korakati skupaj, ne da bi se kakšna skupina na poti kje ustavila ali se izgubila. Pohod Izraelcev iz Egipta v Palestino se je izvršil bržkone na potubo lepih vestih o tej deželi, ki so jih dali že tam naseljeni židje svojim rojakom v Egiptu. Svetopisemsko izročilo meša delni pohod Izraelcev in splošni. Kdor ga pa pazno bere, bo našel polno dokazov za teorijo, da so židje priromali predvsem iz Amerike v Palestino

in Egipt in potem šele kot manjša skupina iz Egipta v Palestino. Čemu naj bi rabili za potovanje skozi puščavo 40 let, ko pa prehodi to pot veljod v 40 urah? Med vojno so tisoči vojakov rabili kvečjemu 12 dni, da so prikorakali iz Egipta v Sirijo.

Stavek »in korakali bodo s suho nogo preko morja« razlaga Lee tako, da se nanaša na prehod po zaledenem Behringovem prelivu, ki veže Severno Ameriko in Azijo. »Ognjeni stebri« in »gorči oblaki« so polarni siji ter odsevi bljuvajočih ognjenikov. Zanimivo je, da so imeli tudi zapadni indijanski rodovi »skrinjo zaveze« in da imajo še danes besedo »goščen«, ki pomeni »veliki rod« in ki je veljala židom za ime dežele, iz katere so prišli. Tudi je opazil še William Penn l. 1683, da »spadajo Indijanci k židovskemu plemenu«. Po vnanosti so jim namreč podobni. Imajo iste nosove in iste obrede, računajo po mesečnih letih in žrtvujejo svoje prevence. Tudi ni izključeno, da so šele židje prinesli Egiptčanom iz Amerike gradnjo piramid.

Kakor je videti, ima mister Lee veliko domišljije.

Moža hoče prekositi

letalka Johnson-Mollisonova, ki se je podala na rekordni polet iz Londona v Capetown

Mollisonova žena odletela čez južno Afriko

V ponedeljek ob 6.37 jutraj je Mollisonova žena, prejšnja miss Johnson, vzletela na polet v južno Afriko. Namen letalke je prekositi rekord njenega moža. Mollison je svojčas preletel prago iz Londona v Capetown v 4 dneh, 17 urah in 22 minutah.

Drama ljubosumja na zaročnem slaviu

V Compiègneju se je te dni na zaročnem slaviu nekoga zdravnika odigrala strašna drama ljubosumja. Zdravnik, ki se je zaročil z neko domačinko, je priredil velik ples, katerega se je udeležilo okoli 300 oseb. Na zabavo je prišel tudi zdravnikov tovariš, ki je bil zaljubljen v njegovo nevesto. Nenadoma je potegnil samokres in ustrelil trikrat v ženino, ki so ga prerabili umirajočega v bolnišnico. Nato je naperil samokres še proti sebi in se usmrtil.

Linški Kürten pred sodniki

V ponedeljek 21. novembra se bo začela pred deželnim sodiščem v Linzu razprava proti 53 letnemu mesarskemu hlapcu Francu Leitgebu iz Amsfeldna, ki je obtožen, da je od l. 1911 do letošnjega marca umoril sedem žen Zalotili so ga šele pri umoru zadnje žrtve, 58 letne žene stavarja Janka.

Avtomobilske nesreče na Dunaju
V oktobru je bilo na Dunaju 400 avtomobilskih nesreč. Med njimi se je 11 pri merov končalo smrtno.

Spomenik bratom Wrightom

Dne 19. novembra bodo v Kitty Havku odkrili spomenik zrakoplovcema bratom Wright. Na kamnu bo napis z datumom prvega njunega poleta na ameriški celini. Spomenik postavlja letalscena ameriško ljudstvo, odkrila pa ga bo ženska, znana letalka Ruta Nicholson, dočim bo imel slavnostni govor general Hurley. Svečano-stim bo prisostvoval v imenu družine Wright Orville Wright, zadnji izmed bratov pogumnih letalskih pionirjev.

Letalski rekord

Ameriški letalec Roscoe Turner iz Kalifornije je preletel ameriški kontinent od vzhoda proti zapadu v rekordnem času 12 ur 33 minut.

ANEKDOTA

Olga Scheinpligova in Ela Posnerova, znameniti češki igralki, sta hoteli v javnem kopališču plavati. Ustavil ju je kopalni mojster z energično gesto in ju naprotil iz vode, češ: »Najprvo. prosim, pod priho, da se lepo umijete, potem pa plavajte.« Olga Scheinpligova je menila presenečeno: »V gledališču pa je to čisto narobe!« Najprvo plavaš, potem pa sledi tuš!

Vsak dan ena

»Janezek, kaj pa delaš na moji jablani? Kaj poroče oče, ko mu to povem?«
»Oče to že ve — saj sedi na veji tu zgoraj.«

